

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 26 juni 2013
Bundelnummer : 6
14int00355

Onderwerp : uitvoeringsagenda Achterhoek

Voorgestelde beslissing:

1. Instemmen met de drie hoofdpogaven voor de Achterhoek zoals uitgewerkt in de uitvoeringsagenda: werken wonen en bereikbaarheid.
2. De bestaande en door velen als complex ervaren structuur met werkplaatsen afschaffen en inzetten op een netwerkmodel: Een compacte uitvoeringsorganisatie (bredere stuurgroep Achterhoek 2020 met onafhankelijk voorzitter en voldoende handelingsruimte om slagvaardig te kunnen zijn, hoogwaardige ondersteuning per hoofdpogave) en netwerksturing voor de projecten en (verbindende) activiteiten.
3. Bijdragen in de kosten voor de nieuwe werkwijze. De kosten worden geschat op circa € 300.000,-- per jaar (waaronder de kosten voor een onafhankelijk voorzitter). Deze kosten worden in een verhouding van 80:10:10 verdeeld over de Overheid, Ondernemers en maatschappelijke Organisaties (conform huidige convenant). De provincie zal het overheidsdeel mede financieren en ook vanuit het ministerie van BZK zijn hiervoor middelen beschikbaar. De exacte bijdrage voor de gemeenten is nog niet bekend, maar vooralsnog wordt uitgegaan van ongeveer € 150.000,-- voor de acht gemeenten gezamenlijk op jaarbasis.

Aanleiding

Bijgevoegd zijn een aantal stukken. Te weten;

1. de uitvoeringsagenda Achterhoek
2. de aanbiedingsbrief van het algemeen bestuur van de Regio Achterhoek
3. de lijst met projecten

De visie zoals neergelegd en door u ondertekend in het Convenant Achterhoek 2020 staat nog steeds overeind. In september 2013 is de stuurgroep Achterhoek 2020 aangevuld met een onafhankelijk voorzitter, in de persoon van Liesbeth Spies, om de samenwerking tussen de 3 O's (ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden) een impuls te geven en samen daadkrachtig te werken aan de opgaven voor de Achterhoek als gevolg van de demografische ontwikkelingen (vergrijzing, ontgroening en bevolkingsdaling) die op de Achterhoek afkomen.

Samen met de werkplaatsen Vitale leefomgeving, Innovatieve en duurzame economie, Kansrijk platteland en Slim en snel verbinden (bestaande uit de 3 O's: ondernemers, maatschappelijke organisaties en de overheden) en onze inwoners zijn de hoofdpogaven als gevolg van de demografische ontwikkelingen in kaart gebracht. Deze hoofdpogaven (werken, wonen, bereikbaarheid) zijn door de onafhankelijke voorzitter van de stuurgroep Achterhoek 2020 begin 2014 in een ronde langs alle gemeenteraden toegelicht en werden daar onderschreven. Op 15 april –tijdens de Achterhoekbrede raadsledenbijeenkomst- zijn ook de nieuwe raadsleden geïnformeerd over de opgaven.

In voorliggende Uitvoeringsagenda Achterhoek zijn deze hoofdpogaven verder uitgewerkt. De Uitvoeringsagenda Achterhoek is een aanscherping en concretisering van de Achterhoek Agenda 2020. De Uitvoeringsagenda Achterhoek ligt nu voor aan de verschillende organisaties binnen de 3 O's, om een breed gedragen commitment op de hoofdpogaven voor de Achterhoek te krijgen.

Wat wordt met beslissing bereikt

• Een breed gedragen commitment c.q. besluiten verkrijgen op de hoofdpogaven voor de Achterhoek zoals uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Achterhoek, zodat we ook gezamenlijk de belangrijkste opgaven voor de Achterhoek gaan realiseren en daarmee de Achterhoek duurzaam vitaal houden. Op 2 juli (op halfjaarlijkse 3 O bijeenkomst van Achterhoek 2020), kan dan een breed gedragen Uitvoeringsagenda Achterhoek worden gepresenteerd en bekrachtigen we samen de uitgewerkte drie hoofdpogaven voor de Achterhoek; werken, wonen en bereikbaarheid.
• De Uitvoeringsagenda Achterhoek is een concretisering en aanscherping van het convenant Achterhoek 2020 (november 2011) met als doel om de opgaven die op de Achterhoek afkomen onder druk van de demografische ontwikkelingen gezamenlijk op te pakken.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

Voorstel 1:

De opgaven voor de Achterhoek zijn urgent en regionaal. Een sterke samenwerking tussen de verschillende organisaties (binnen, maar ook buiten de Achterhoek) en met onze inwoners is van doorslaggevend belang om succesvol de opgaven voor de Achterhoek te kunnen realiseren. Daarom is ook het samenwerkingsverband Achterhoek 2020 en de Agenda 2020 in 2011 ontstaan. Dat betekent dat over de (lokale en zelfs regionale) grenzen heen gekeken zal moeten worden om goede keuzes voor het hele Achterhoek te kunnen maken. Van een sterke en vitale Achterhoek profiteren alle inwoners en organisaties van de Achterhoek.

Om meer focus en resultaat te realiseren is de Agenda 2020 verder aangescherpt tot de Uitvoeringsagenda Achterhoek. Uit de vele gesprekken komt naar voren dat voor een vitale Achterhoek het noodzakelijk is dat wordt ingezet op de drie hoofdpogaven Werken, Wonen en Bereikbaarheid, zoals uitgewerkt in onderstaande speerpunten (en verder is uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda):

Werken

1. *Structurele versterking van de regionale economie* gericht op de innovatieve en duurzame maakindustrie (vooral metaal, agrofood-cluster en bio-economie), innovatieve en duurzame regionale landbouw en werkgelegenheid in de zorgsector. Ook de aansluiting op de Duitse kennis en economie is hierbij van belang;
2. *Verbeteren van de aansluiting van onderwijs op arbeidsmarkt*. De (Achterhoekse) Human Capital Agenda is daarbij het uitgangspunt, evenals het onlangs in de Achterhoek gesloten Sociaal Akkoord in de zorg.

Wonen

1. *Zorgen voor een evenwichtige kwalitatieve en kwantitatieve vastgoedvoorraad* in de Achterhoek. Dit gebeurt in de lijn van de Regionale Woonvisie Achterhoek 2010-2020 en zal uitmonden in de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025 die zal worden vastgesteld door de gemeenten;
2. *Kwalitatief hoogwaardige en bereikbare voorzieningen*. Er zijn veel gesprekken gevoerd met inwoners, ondernemers, belangenvertegenwoordigers, politici en bestuurders. Duidelijk is geworden dat de kwaliteit en bereikbaarheid van voorzieningen centraal moet staan.

Bereikbaarheid

1. *Betrouwbare verbindingen van en naar de Achterhoek*. Zowel via wegen als met openbaar vervoer (bereikbaarheid economische centra en hoger onderwijs);
2. *Fijnmazige infrastructuur (basismobiliteit) voor een goede en betaalbare bereikbaarheid binnen de Achterhoek*. Goede aansluiting lokaal wegennet op regionale en nationale wegen en het in de toekomst ontwikkelen van een robuust kernnet openbaar vervoer. Daarnaast vervoer op maat (Flexnet) waarbij de gemeenten op regionaal niveau de basismobiliteit regelen en inwoners en ondernemers in aanvulling daarop zelf in hun vervoersbehoefte gaan voorzien;
3. *Digitale bereikbaarheid*. Aansluitingsgraad glasvezelnetwerk van 100% voor woningen en bedrijven in het buitengebied en voor bedrijven op bedrijventerreinen.

Focussen betekent ook dat bepaalde onderwerpen niet op de agenda voorkomen tenzij deze op indirecte wijze toch *substantieel* bijdragen aan het realiseren van de hoofdpogaven, bijvoorbeeld door innovatieve cross-overs tussen de verschillende sectoren.

Voorstel 2:

Om de hoofdpogaven voor de Achterhoek te realiseren is ook gekeken naar de best passende uitvoeringswijze. Daarbij is naar voren gekomen dat ingezet moet worden op de kracht van het netwerk rond de hoofdpogaven van de Achterhoek. In de komende periode staat de uitvoering van projecten en activiteiten, het doen, centraal.

Een krachtige en bredere stuurgroep Achterhoek 2020 (vanuit iedere O twee leden i.p.v. één), het op maat organiseren rond de hoofdpogaven en speerpunten (met behulp van krachtige 'trekkers' en kundige kennismakelaars) en meer projectmatig werken sluit beter aan bij de huidige fase van Achterhoek 2020 dan de werkwijze via werkplaatsen. Daarom worden de werkplaatsen afgeschaft en worden per opgave deze trekkers en makelaars aangezocht. Ook een onafhankelijk voorzitter, die alle drie de O's op hun inbreng kan wijzen en waar nodig kan verbinden, heeft zijn nut bewezen. De hoofdtaak van de stuurgroep is het faciliteren van de uitvoering, het organiseren van ontmoetingen en het sturen op resultaat. Waarbij het hebben van voldoende handelingsruimte nodig is om slagvaardig te kunnen zijn.

Voorstel 3:

Om dit te bewerkstelligen zijn middelen nodig. De onafhankelijke voorzitter zal moeten worden aangezocht. De trekkers en makelaars zullen slechts ten dele uit de bestaande geledingen geleverd kunnen worden. Ook voor het organiseren van de noodzakelijke "ontmoeting" is budget nodig. Uitgegaan wordt van een organisatie- en werkbudget van € 300.000,- per jaar. Hiervan kan wellicht een deel via ureninzet geschieden mits de kwalitatief juiste mensen beschikbaar worden gesteld uit eigen geledingen.

N.B:

De drie hoofdpogaven en de werkwijze zijn verder toegelicht in de Uitvoeringsagenda Achterhoek die als bijlage bij dit voorstel is gevoegd. De uitvoeringsagenda Achterhoek wordt vergezeld van een concreet (en dynamisch) projecten- en activiteitenoverzicht, waarin de projecten en activiteiten staan opgenomen waarmee we de hoofdpogaven uit de uitvoeringsagenda gaan realiseren. Dit overzicht is dynamisch en wordt de komende tijd nog aangevuld. Per project/activiteit zullen met betrokken partners (waaronder de gemeenteraden) separaat afspraken worden gemaakt. Zie verder onder 'Procedure'.

Procedure:

Het eerste vordragen concept van de Uitvoeringsagenda is kort na 7 mei verzonden naar de verschillende organisaties binnen de 3 O's. Ook het bijbehorende activiteiten- en projectenoverzicht is meegezonden. Aan de colleges wordt gevraagd te bepalen op welke wijze zij hun gemeenteraad deze uitvoeringsagenda voorleggen. Het Algemeen Bestuur verzoekt de colleges zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 30 juni kenbaar te maken of hun gemeente kan instemmen met de drie hoofdpogaven, in de uitvoeringsagenda, de voorgestelde werkwijze en de financiering.

De Uitvoeringsagenda Achterhoek wordt zoals gezegd vergezeld van een concreet projecten- en activiteitenoverzicht, waarin de projecten en activiteiten staan opgenomen waarmee we de hoofdpogaven in de Uitvoeringsagenda gaan realiseren. Dit overzicht maakt geen deel uit van voorliggende besluitvorming, want het zal in de periode tot 2 juli (en daarna want het is een dynamisch overzicht) verder worden aangevuld. Per project of activiteit zal duidelijk moeten zijn of de noodzakelijke voorwaarden zijn ingevuld (denk aan benodigde middelen, zoals mensen en/of (co)financiering), of nog ingevuld moeten worden. Op 2 juli kan dan een eerste versie van het activiteiten en projectenoverzicht worden gepresenteerd en besproken.

De rol en taak van de Regio Achterhoek in verhouding tot de nieuwe werkwijze binnen Achterhoek 2020 zal onderwerp van gesprek zijn tijdens de C8 bijeenkomst van 27 mei a.s. In het najaar zullen we hierover met de raden in gesprek gaan, waarbij ook de financiering na 2014 aan de orde komt.

Kosten, baten, dekking

Financiën:

Uitvoeringsagenda

De Uitvoeringsagenda Achterhoek bestaat uit twee gedeelten: de hoofdtekst waarin de hoofdpogaven voor de Achterhoek zijn toegelicht en het activiteiten- en projectenoverzicht.

Aan het instemmen met de hoofdpogaven zij op dit moment geen financiële consequenties verbonden, maar uw commitment is niet vrijblijvend. Het projecten- en activiteitenoverzicht bevat namelijk de projecten en activiteiten die nodig zijn om de hoofdpogaven voor de Achterhoek aan te pakken. Deze projecten en activiteiten zijn (of moeten zo spoedig mogelijk worden) voorzien van trekkers en middelen (financiën). Hoewel de agenda vooral Achterhoekbrede activiteiten en projecten zal bevatten, is er ook ruimte voor projecten en activiteiten waar bepaalde partners zich meer of minder (financieel) aan verbinden. Dit is (of zal worden) vermeld in het overzicht. Het activiteitenoverzicht is bovendien dynamisch. Activiteiten en projecten kunnen van de agenda verdwijnen (bijvoorbeeld omdat doel is bereikt) of eraan worden toegevoegd. De (financiële of andere) afspraken worden later buiten dit besluit om separaat met partners – en dus ook met de gemeenten- vast gelegd.

De benodigde middelen voor de projecten in de Uitvoeringsagenda worden ingebracht door organisaties binnen de Achterhoek (bijvoorbeeld gemeenten, bedrijven en instellingen) en buiten de Achterhoek (bijvoorbeeld Rijk, Provincie Gelderland of “Europa”)

Uitvoeringsorganisatie

De middelen die nodig zijn om de nieuwe uitvoeringfase qua organisatie vorm te geven, worden begroot op 300.000 euro per jaar. Afgesproken is dat dit in een verhouding 80:10:10 door Overheden, maatschappelijke organisaties en Ondernemers wordt ingebracht. De Provincie heeft aangegeven het overheidsdeel mede te willen financieren. Ook vanuit het ministerie van BZK zijn de afgelopen periode hiertoe subsidies ontvangen. Over de exacte en meerjarige bijdragen van gemeenten, provincie en rijk moeten nog afspraken gemaakt worden. Vooralsnog wordt uitgegaan van € 100.000,- voor de acht gemeenten gezamenlijk op jaarbasis.

Deze (extra) middelen die de gemeenten voor 2014 moeten opbrengen voor deze nieuwe fase zullen binnen de lopende begroting van de Regio Achterhoek gevonden moeten worden. Op welke wijze dit gebeurt, moet nog door het Algemeen Bestuur van de Regio worden besloten.

Vanaf 2015 zullen de betrokken partijen allemaal voor hun deel worden aangesproken en dient dit in de betreffende begrotingen verwerkt te worden. Besluitvorming hierover vindt uiteraard via de gemeenteraden plaats.

Uitvoering

Kanttekening:

Het gaat dus nu uitdrukkelijk niet om besluitvorming over het projecten- en activiteitenoverzicht. Zoals besproken in het Algemeen Bestuur worden de benodigde (financiële) middelen per project en op inschrijving (coalitions of the willing) geregeld. Hiervoor worden gescheiden besluiten aan uw college dan wel raad voorgelegd. Wel geeft het (concept) activiteitenoverzicht inzicht in het projecten die uitgevoerd worden of gaan worden. Dit overzicht is dynamisch en wordt voor 2 juli en daarna verder aangevuld.

Planning

Hierbij wordt verwezen naar de aanbiedingsbrief van 9 mei 2014. Zie ook procedure beschrijving.

Evaluatie/verantwoording

Op de gebruikelijke wijze door jaarlijkse inhoudelijke en financiële verslaglegging.

Burgemeester en wethouders,

G.H. Tamminga
secretaris

J.P.M. Alberse
burgemeester